UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris || celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondàm Decani

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Visual Library

relata suscepit, equū conscendēs in foro oppidi Insprug, Dominica Esto mihi, cōcurrit obuio hasta infesta. Cùm interìm Sigismundus dux patruelis, allatus gestatoriæ sella, vt erat pedibus æger, in medios equites, regē adesse innuit: Ille armatus obuiàm proficiscitur amātissimo suî propinquo: Et prior: Quid est, inquiēs, pater? quid agitur, vt hoc tēpore in publicū prodeat vestra synceritas? Tum ille: Non sustineo, inquit, cernere perniciem capitis vestri, quòd hodiè tribus incurrere, vt ferunt, decreuistis: En proficiscor in vicinum Hallis oppidū. Ad quem rex: Non rectè, inquit, pater de me prædicârunt: Semèl liceat incurrisse, & satìs sit. Sino, inquit, semèl: sed tum nè iteretur: Non prorsùs amplius, quàm semèl, refert rex. Quo dicto, ille in palatium redijt. Quæ res indicio est, extremis & summis sensibus vix hæsisse cordi has nuptias, nec admissas in profunda præcordiorum, quibus solent, quæ ardenter cupimus, penitùs inhærere.

CAPVT XVII.

VNgariæ rex Matthias longo & difficili bello congressus Imperatori, quòd quidam regni archiepiscopus coronam regni ad Imperatorem Fridericum cum thesauro non contemnendo pertulisset, totam penè Austriam occupauit, ademitque Imperatori, illo ad omnia desidente, & nihil agente, quòd benè sperare et per Matthiæ mortem, prout euenerat, omnia in iustam successionem peruentura. Sunt qui arbitrantur, omnia Fridericum dissimulanter pertulisse, quo subiectos, sibi minùs audientes, alieno gladio perdomaret: Sed perniciosa nimìs dissimulatio. Sunt qui ab Imperatore mundi domino ignauiam abigūt, quod omnes debemus, eius facta semper honesta ratione in melius detorquētes.

Sed

Sed non diù supererat rex Matthias huic per Austriam victoriæ. Vndè factum est, quod prudenter cõiecisse creditur Imperator, vt in se ac filium tota rediret Austria. Sed tum vacuato Vngariæ regno, tempus aduenerat, quo de successione ac iure suo Imperator cum filio loqueretur. Intenderunt causam nuncijs & literis missis. Magna verò imperia, non legibus & iure, sed armis comparantur & seruantur. Ideò Maximilianus rex, comparatis vndiq; armis, duxit in Vngariam: & accedente illi bona parte procerum in regno, initia læta belli habuit: vt etiam Albam regalem armis caperet. Ab altera parte negabat Vladislaus Bohemiæ rex Casimiri Poloniæ regis filius, cui tum tertio agmine se opponit Iohannes Albertus frater eius, is qui post patrem tenuit Poloniam, quòd matrem haberent Alberti Imperatoris, eiusdem Vngariæ & Bohemiæ regis filiam germanam, sororem Ladislai nouissimi de sanguine regis. Dum inter se tres memorati digladiantur de regno, Imperator Fridericus viuendi finem fecit, de cuius successione non est laborandum, quòd iam viuens habuerit filium Romanorum regem, iam Augustum, iam Imperij successorem. Sed Vngaria interim inter manus trium exercituum lacerabatur. Scripsêre proceres residui, qui Romanorum regi necdùm parerent, Casimiro regi Poloniæ: quid ità sibi videretur duorum filiorum arma inter se collidere, ad regni subuersionem? Iam illi domuique suæ ineo complacitum, quòd primogenitum eius sibi regem delegissent, & tamen fratrem eius nihilominùs impugnare germanum & regnum: nisi aliter ille rebus consuleret, vt Iohannem Albertum filium alterum ab armis reuocaret, facturos vrgente necessitate, quod iam fecissent quidam ex eorum consortibus: qui iam Romano-

rum

rum regi armis coacti cessissent. Appáret autem ex his literis, propensiores fuisse in proceres Polonos, quàm Austrios: Siue illis ius & fas deposcere videretur, siue magis complaceret illis in eam familiam, quæ tum potentissima videretur: quòd incertum haberent, quid sperarent ex Rom. rege: cuius regnum in se diuisum, quò vergat, nihil oportet ominari, quandò veritatis ore declaratum est. Sed cùm res in eos decurrit exitus, vt Iohannes Albertus exercitum patris iussu retraheret, rex Bohemiæ & armis & fauore præualeret, Romanorum rex qualibuscunq; interpositis conuentis placitis, regnum Vngariæ in manu Wladislai Bohemiæ regis reliquit. Ità neq; de Vngaria, neq; de Britannia sunt res prosperatæ. Magna semper se ostentat fortuna Australibus, sed non sæpè præbet perfruendam.

CAPVT XVIII.

PEr quod tempus Henricus Wilhelmi filius, dux Brunswiccensis, iam rerum potitus, patre ad quietem festinante, Brunswici ciuibus cœpit onerosior videri, quàm ab olim principes consueuissent. Habebant foris ciues prædia plurima: quæ vel principibus, vel militaribus olim seruiebant: Nunc iam voluntate principum in manus ciuium deuoluta. Ea autem libertate illis prouenerunt: vt neq; indè ad obsequia, neq; ad extraordinaria munera teneri credantur: quod illæ præferre dicuntur literæ, quibus ad tuendum ius suum perfruuntur. Princeps arbitratus æquum censeri, vt quoniam tam bona parte regionis in sua commoda perfruuntur, nec in vrbe vectigalia, neque impositiones rebus venalibus patiuntur, acriùs institit, vt de tam multis prædijs, vel munera supportent cæterorum, aut in vrbe permittant in vsus principum suorum fieri rerum im-